

Cristina CERGAN

Cristina RADU

Iris TĂNĂSESCU

Fișe de lucru și teste de lectură și redactare

dezvoltarea competențelor de receptare

și redactare a textelor scrise (literare, nonliterare, multimodale)

auxiliar pentru opționalul *Lectura și abilitățile de viață*

clasa a VI-a

Editura Paralela 45

Lucrarea este realizată în conformitate cu *Programa școlară de Limba și literatura română*, aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017 și cu *Programa pentru cursul opțional Lectura și abilitățile de viață*, aprobată prin OMECTS nr. 3961/03.05.2012.

Redactare: Alina Georgiana Costache
Tehnoredactare: Virgil Merceanu
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Cezar Băjenaru

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CERGAN, CRISTINA

Fișe de lucru și teste de lectură și redactare : clasa a VI-a : dezvoltarea competențelor de receptare și redactare a textelor scrise (literare, nonliterare, multimodale) / Cristina Cergan, Cristina Radu, Iris Tănăsescu. - Pitești : Paralela 45, 2018
ISBN 978-973-47-2802-2

I. Radu, Cristina
II. Tănăsescu, Iris

37

Copyright © Editura Paralela 45, 2018
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

Cuprins

Fișa I	5
Fișa II	12
Fișa III	18
Fișa IV	26
Fișa V	33
Fișa VI	40
Fișa VII	48
Fișa VIII	55
Fișa IX	63
Fișa X	70
Fișa XI	78
Fișa XII	85
Teste finale	93
Subiecte pentru <i>Olimpiada Lectura ca abilitate de viață</i>	100
Teste și bareme de corectare	120

FIȘA I

I. TEXT/FRAGMENTE DE TEXT LITERAR

Vulpea tăcu și se uită la micul prinț.

– Te rog... împlânzește-mă, zise apoi.

– Bucuros aș vrea, răspunse micul prinț, numai că nu prea am timp. Am de căutat prieteni și o mulțime de lucruri de cunoscut.

– Nu cunoaștem decât ceea ce împlânzim, zise vulpea. Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Cumpără lucruri de-a gata, de la neguțători. Cum însă nu există neguțători de prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Dacă vrei cu adevărat să ai un prieten, împlânzește-mă!

– Ce trebuie să fac? zise micul prinț.

– Trebuie să ai foarte multă răbdare, răspunse vulpea. La început, te vei așeza ceva mai departe de mine, uite-așa, în iarbă. Eu te voi privi cu coada ochiului, iar tu nu vei zice nimic. Graiul e izvor de neînțelegeri. Însă vei putea, pe zi ce trece, să te așezi din ce în ce mai aproape de mine...

A doua zi, micul prinț veni din nou.

– Ar fi fost mai bine dacă veneai și astăzi la aceeași oră, zise vulpea. Dacă tu, de pildă, vii la ora patru după-amiaza, eu încă de la ora trei voi începe să fiu fericită. Și cu cât va trece timpul, cu-atât mai fericită mă voi simți. La ora patru, mă va cuprinde un frământ și o neliniște: voi descoperi cât prețuiește fericirea! Dar dacă vii la voia întâmplării, niciodată nu voi ști la care ceas să-mi împodobesc sufletul. Ne trebuie rituri.

– Ce-i acela rit? zise micul prinț.

– E încă un lucru de mult dat uitării, zise vulpea. E ceea ce face ca o zi să se deosebească de celelalte zile, o oră, de celelalte ore. De pildă, vânătorii mei au un rit. Se duc să joace, joia, cu fetele din sat. Joia, prin urmare, e o zi minunată! Mă plimb și eu atunci, până la vie. Dacă vânătorii s-ar duce la joc la voia întâmplării, toate zilele ar fi la fel, iar eu n-aș mai avea niciodată vacanță.

Și-așa micul prinț împlânzi vulpea.

(Micul Prinț, de Antoine de Saint Exupéry – fragment)

rit, rituri, s. n. ritual, rânduială, tipic.

1 Vulpea spune că oamenii nu mai au prieteni...

A	...pentru că nu prea au timp.
B	...pentru că nu știu să împlânzească animalele.
C	...pentru că nu mai au timp să cunoască nimic și cumpără lucruri de-a gata.
D	...pentru că au o mulțime de lucruri de cunoscut.

FIȘA I

2 Ce crezi că ar însemna ca vânătorii să se ducă la joc „la voia întâmplării”?

A	... ca vânătorii să nu știe să joace cu fetele din sat.
B	... ca vânătorii să se ducă la joc fără să vrea.
C	... ca vânătorii să se ducă joia la joc.
D	... ca vânătorii să se ducă la joc în orice zi a săptămânii.

3 Așază în succesiunea corectă secvențele care constituie acțiunea acestui fragment de text literar.

	Vulpea îl roagă pe Micul Prinț să o îmblânzească.
	Vulpea îl învață pe Micul Prinț cum să o îmblânzească.
	Micul Prinț crede că nu are timp să îmblânzească vulpea.
	Micul Prinț află care este rostul ritului.
	Personajul principal află de ce nu mai au oamenii prieteni.

4 Prezintă semnificația replicii pe care o dă vulpea Micului Prinț: *Graiul e izvor de neînțelegeri.*

5 Care dintre următoarele afirmații despre vulpe îți place, dintre cele enumerate mai jos? Motivează-ți alegerea într-un enunț.

A	Vulpea este un personaj înțelept care-l învață pe Micul Prinț ce înseamnă prietenia adevărată.
B	Vulpea este un personaj care semnifică șiretenia.
C	Vulpea este un mamifer omnivor, de dimensiune mică spre medie, încadrat sistematic în familia Canidae, alături de lup, câine, șacal, enot ș.a.
D	În Londra trăiesc mai mult de 10 000 de vulpi și majoritatea locuitorilor sunt încântați de acest lucru.

6 Transcrie, din text, un enunț în care se găsesc trei substantive care denumesc stări sufletești.

- 7 Transcrie o secvență de aproximativ 25 de cuvinte, din text, care să reprezinte un exemplu de rit.

- 8 Fii tu profesorul și dă colegilor un alt exemplu de rit, preluat din viața reală!

- 9 Care crezi că este mesajul întâmplării prezentate în acest fragment?

- 10 Exprimă-ți opinia, într-un text de 10 rânduri, despre legătura dintre răbdare și prietenie.

II. TEXT/FRAGMENTE DE TEXT NONLITERAR

Cronică: Micul prinț (2015), film de animație

Am așteptat adaptarea cinematografică a Micului Prinț (2015, r. Mark Osborne) cu entuziasm, gândindu-mă cât de mult m-a impresionat în primii ani de școală povestea băiețelului care trăia pe un asteroid. Tot atunci mi s-au întipărit în minte și cuvintele vulpii filozoafe: “Nu poți vedea limpede decât cu inima, esențialul este invizibil pentru ochi”. Ca și această frază, tot textul scris de Antoine de Saint-Exupéry este cu tâlc și cere o foarte mare doză de imaginație pentru înțelegerea lui. Sigur, tendința este să credem că se adresează numai copiilor, dar chiar autorul ne spune că este și pentru adulții care au fost la un moment dat copii. Cert este că, cititorul, fie el mic sau mare, ajunge într-atât

de sensibilizat de rândurile cărții, încât, în timp, dezvoltă o adevărată relație personală cu personajul principal.

Am avut, prin urmare, asemenea celorlalți cititori, mari așteptări de la film. Am sperat ca el să nu denatureze povestea și să reușească să-i păstreze sensibilitatea și tâlcul. Ideea desenului animat mi s-a părut o opțiune bună și prietenoasă pentru cei mici. Este o provocare dificilă să adaptezi vizual un text care ne spune subtil să nu privim cu ochii, ci cu sufletul.

Filmul începe foarte frumos cu povestea originală redată într-un mod extrem de poetic. Regizorul a folosit o tehnică ingenioasă (numită stop-motion animation) pentru însuflețirea desenelor originale ale autorului, dând senzația punerii în scenă a unui spectacol de teatru de păpuși. Totul, de la personaje până la decoruri, au fost create și animate manual. Rezultatul este magic.

La un moment dat, privitorul este luat din lumea Micului Prinț și introdus într-o altă poveste, care pare a fi mult mai aproape de timpurile noastre, poate și pentru că este redată prin tehnica mai des întâlnită a animației digitale (pe care o regăsim în majoritatea producțiilor Disney și Pixar). Această poveste se construiește în jurul prieteniei dintre o fetiță mult prea serioasă pentru vârsta ei și un aviator excentric. Lumea în care ei trăiesc pare să fie portretizarea unui viitor sumbru al lumii în care trăim noi, un viitor al muncii robotice, unde imaginația și emoțiile nu își au locul. Aviatorul reușește să o extragă pe fetiță din această lume, strecurându-i sub nas pagini din povestea Micului Prinț, care se dovedește a fi de fapt aventura vieții lui. [...]

Eu sunt de părere că este un film puțin complicat pentru copiii mici. Poate, prin personajul Fetiței (8-9 ani), regizorul a încercat chiar să sugereze vârsta copiilor care ar putea înțelege creația sa. Cu toate că dialogul nu este dificil, scenele se întrepătrund, iar acțiunea se desfășoară pe mai multe planuri, făcând greu de urmărit firul narativ. De asemenea, unele imagini pot avea un impact puternic emoțional: unele personaje au o aură negativă prea pronunțată (cum ar fi juriul de la Academia Werth și bancherul), iar unele secvențe sunt destul de înfricoșătoare (momentul în care fetița este supusă unui tratament de educare în orașul-planetă). Sunt și momente greu de înțeles și de explicat, asemenea celor din carte, cum ar fi momentul în care Micul Prinț, dorind să ajungă înapoi pe planeta lui, se lasă mușcat de șarpe.

Poate Micul Prinț nu ar fi trebuit să ia numele cărții. El nu este o adaptare fidelă, ci o încercare de a readuce în atenția publicului ideea poveștii lui Antoine de Saint-Exupéry. Unele personaje, printre care șarpele, trandafirul, locuitorii celorlalte planete, au fost insuficient valorizate. Le sugerez părinților și copiilor (mai mari) să nu se mulțumească doar cu filmul, ci să vadă cât de bogată este, spre deosebire de el, cartea.

Vouă cum vi s-a părut?

Cristina Adam Toma, 7 decembrie 2015

<https://roatamare.com/2015/12/07/cronica-micul-print-film-de-animatie-pentru-copii/>

- 1 Extrage din text un fragment de aproximativ 25 de cuvinte din care să reiasă ca acest articol este cronica unui film.

- 2 Este vreo diferență între cartea lui Antoine de Saint-Exupéry și film, în ceea ce privește subiectul?

- 3 Transcrie din fragmentele selectate două îmbinări de cuvinte care să fie specifice domeniului cinematografiei.

- 4 Care este atitudinea autoarei în ce privește cartea de la care a plecat filmul? Identifică în primul paragraf, un verb care să exprime această atitudine.

- 5 Cronica unui film trebuie să prezinte aspectele pozitive, dar și pe cele negative ale acestuia. Transcrie patru adjective care surprind calități ale filmului.

- 6 Care ți se pare cel mai nereușit aspect al filmului, dintre cele expuse de autoarea articolului?

- 7 Crezi că acest articol are caracter real? Prezintă două argumente care să susțină răspunsul tău.

- 8 Oare de ce autoarea nu ne spune clar dacă i-a plăcut sau nu i-a plăcut filmul? Fă legătura și cu întrebarea de la finalul textului.

- 9 Ce personaj ți-ar fi plăcut să interpretezi în filmul prezentat? Motivează!

- 10 Exprimă-ți opinia, într-un text de 10 rânduri, despre replica autoarei articolului: *Le sugerez părinților și copiilor (mai mari) să nu se mulțumească doar cu filmul, ci să vadă cât de bogată este, spre deosebire de el, cartea.*

III. TEXT MULTIMODAL

UNIUNEA EUROPEANĂ
 GUVERNUL ROMÂNIEI
 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
 PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
 PERSONELOR VÂRSTNICI
 IMPOSIBILI
 Fondul Social European
 POSDRU 2007-2013
 Instrumente Structurale
 2007-2013
 MINISTERUL
 EDUCAȚIEI
 NATIONALE
 OIPOSDRU
 INSPECTORATUL ȘCOLARIAL
 JUDEȚUL ALBA

MiculPrint.eu

[Povestea "Micul Print"](#)
[Despre proiect](#)
[Impresii](#)
[Întrebări frecvente](#)

performante.miculprint.eu

Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Ei cumpără lucruri de gata, de la vânzătorii. Cum însă nu există vânzătorii de prieteni,
 oamenii nu mai au prieteni. Dacă vrei să ai un prieten, îmblânzește-mă! Dacă tu mă îmblânzești, vom avea nevoie unul de altul. Tu
 vei fi, pentru mine, Măre seamăn pe lume.
 Eu voi fi, pentru tine, Măre seamăn pe lume ... (Valpea către Micul Print)

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

[Echipa](#)
[Noutăți](#)
[T&C](#)
[AEL](#)

1 Imaginea de mai sus prezintă site-ul unui proiect european numit *Performanțe crescute pentru elevii din învățământul preuniversitar*. Ce legătura crezi că există între numele proiectului și scopul acestuia?

2 Numește trei instituții care sunt parteneri în acest proiect.

3 Enumeră informațiile pe care le poți obține despre proiect accesând butoanele disponibile.

4 Argumentează, într-un text de aproximativ 50 de cuvinte, că prima pagină a site-ului reprezintă un text multimodal.

5 Prezintă, într-un text de 50-60 de cuvinte, care este legătura dintre imagine și textul primei pagini a site-ului..

FIȘA II

I TEXT / FRAGMENTE DE TEXT LITERAR

Pe plită, merele îmbătrâneau văzând cu ochii. Feciorelnicul lor ten se-ntuneca zbârcindu-se. Suspinau înădușit și lăcrimau somnoros. În schimb, aroma lor creștea mai vărătică, mai îmbătătoare, ca sufletul spre cer purces al mucenicilor arse pe rug.

Olguța ședea la mijloc, drept în fața flăcărilor care-i îmbrăcau fața în aur și aramă fluidă; Monica și Dănuț ședeau la dreapta și la stînga ei.

Pe jos, de-a lungul cuptorului, motanii și pisicile, numai puf și arabescuri, torceau de lene și de cald ce le era. Mai la o parte de pisici – prudență sau demnitate – dormea Ali. Mai toate muștele ațipiseră amorțite. Totuși se găseau destule să-l necăjească. Urechile lui Ali – veșnic atente – pălmuiau și trăgeau sfârle.

Subt cuptor, într-un paneraș plin de fân, o cloșcă își dospea pușorii de aur. Un greier, cine știe subt ce grindă ascuns – ținea ison subtil corului primăvăratec.

Și soba duduia de flăcări și de vânt, ca o horă.

Intrând în bucătărie, domnul Deleanu dădu cu ochii de copii stând în jurul unei mesuțe rotunde. Mâncau mere coapte, cu mâinile. Pe mesuță, în loc de mămăligă, se răcoarea o turtă dulce tăiată felii.

– Aici îmi erai Olguța?

– Da' tu ce cauți „aici”, papa?

– Mamă Marie, spune te rog lui Ion să puie caii la trăsură... Ei! ș-acum să vă răfuiesc eu! se încruntă domnul Deleanu frecându-și mâinile.

– Rămâi cu noi, papa! se rugă Olguța urmată de Monica și Dănuț.

– N-am loc, Olguța!

– Uite-aici, lângă mine.

Când se întoarse, baba găsi patru oaspeți grămădiți pe trei scaune în jurul mesuței. Își acoperi râsul cu mâinile.

– Mamă Marie, da' pe mine nu mă cinstești cu nimica?

– D-apoi cu ce, conașule?

– Ei!... c-o cafeluță... Da' nu de-a „noastră”, de-a „dumitale”.

– Lasă că are baba! se făli ea făcând cu ochiul.

– Mușcă, papa.

Domnul Deleanu mușcă din mărul întins de Olguța.

– Pii! Grozav de bun!... Așa ceva n-am mâncat de când eram copil!

– Papa, știi ce? Povestește-ne ceva de când erai tu mic.

– Hai, papa, se rugă și Dănuț.

– Și eu te rog, moșu Iorgu.

– De când eram eu mic... Hei!

– Mai mușcă odată, papa. Așa ai să-ți aduci aminte!

Aroma merelor coapte, parfumul cald de turtă dulce, flăcărilor sobei și trei chipuri de copii care-ți sunt dragi – nu sunt numai îndemn, ci chiar izvor de basm și amintiri.

În jurul mesuței erau patru copii.